

Danmark har brug for en ny talentstrategi

Den aktuelle lavkonjunktur ændrer ikke behovet for at sikre talenter på alle niveauer i Danmark. På Microsofts udviklingscenter i Vedbæk leder de efter dygtige it-specialister, og i landets folkeskoler er der efterspørgsel efter flere dygtige lærere. Manglen på dygtige medarbejdere bliver større, når de store årgange går på pension.

Det er en gammel kliché at uddannelse og viden er Danmarks eneste råstof. Tilgængæld har det aldrig været mere relevant. Videnssamfundet er ikke kun for folk med kandidatgrad. Der er brug for talenter på alle niveauer og alle skal have muligheden for at udvikle deres talent til det yderste.

”Danmark har brug for fundamental nytænkning af sin talentstrategi. Det er i erhvervslivets og den offentlige sektors fælles interesse at engagere sig i denne opgave. Missionen må være at udvide og forbedre den samlede talentmasse i Danmark i løbet af de næste få år. Vi har ikke råd til at fejle” (“Talenter i verdensklasse” særudgave af mandag Morgen 11.5.2009)

En ny dansk talentstrategi skal både sikre udvikling af Danmarks egne talenter, samt rekruttering og fastholdelse af udenlandske talenter. Danmark har et godt udgangspunkt, men den globale konkurrence om talenter skærpes dag for dag. Det kræver derfor handling at fastholde og forbedre vores position.

Styrke Danmarks position blandt verdens bedste talentmagneter

I en ny undersøgelse over verdens 31 dygtigste globale talentmagneter er Danmark nummer 6 efter USA, Canada, Holland, Storbritannien og Sverige¹. Eksperterne vurderer at denne placering er under pres, og det især kræver fokus på at udvikle egne talenter og skabe større åbenhed og international mobilitet.

Landets HR-direktører er i undersøgelsen spurgt om deres største bekymringer. De peger på manglende kvalificeret arbejdskraft, barrierer for international rekruttering, problemer med kulturel integration og for stramme og bureaukratiske immigrationspolitikker. Og mangel på internationale skoler for børn af udenlandske talenter.

Radikale Venstre tager nu hul på debatten med et udspil til en dansk talentstrategi. Målet er ambitiøst. Danmark skal befæste og udvikle sin position blandt verdens bedste talentmagneter. I dag er vi nummer 6 i verden og tre europæiske lande er bedre end os. En ny dansk talentstrategi skal flytte Danmark op på listen. Hvorfor skulle vi ikke kunne blive de dygtigste i Europa til at udvikle, tiltrække og fastholde talenter inden 2015?

Talentstrategien må indeholde en grundig opgradering af de danske regler og service overfor udenlandske talenter og de virksomheder og institutioner, der forsøger at tiltrække dem.

Talentstrategien skal endvidere igangsætte nytænkning, målretning og eksperimenter med talent- og vidensudvikling i Danmark.

For en vidensnation med uddannelse og kreativitet som væsentligste råstof, er en talentstrategi en nødvendighed. Vores vækst og velfærd afhænger af at strategien lykkes. Og hvis den gør det, skaber vi nye muligheder for alle talenter på alle niveau. Der er god brug for dem.

3 klare mål for rekruttering, uddannelse og en positiv vidensbalance

Trods den økonomiske krise mangler vi mindst 50.000 kloge hoveder og kærlige hænder på arbejdsmarkedet. Der er mangel på alt fra IT-eksperter til hjemmehjælpere, fra raketforskere til rengøringspersonale. Problemet forværres kun i årene der kommer.

Vi tiltrækker ikke nok arbejdskraft udefra, og danskerne uddanner sig ikke nok.

---

¹ Undersøgelsen er udført af Heidrick&Struggels. Parametrene er (placering 2007-2012): Demografi (31-31), Skolesystem (1-2), Kvaliteten af universiteter og handelsskoler (3-3), Miljø for opfostring af talent (2-2), Arbejdskraftens mobilitet og arbejdsmarkedets åbenhed (7-11), udenlandske investeringer (4-4), attraktion ved at bo i landet (8-4). Mandag Morgen Sær-tillæg 11.5.2009

Radikale Venstres foreslår derfor en talentstrategi med 3 klare mål:

1. Øge antallet af internationale medarbejdere i Danmark og **øge opholdstiden for internationale medarbejdere** i Danmark. Samt øge antallet af udenlandske studerende på vores uddannelsesinstitutioner.
2. Skabe bedre brobygning mellem ungdomsuddannelser og videregående uddannelser og mellem uddannelser og arbejdspladser, så de danske talenter på alle niveauer bliver dygtigere og **gennemsnitligt 1 år tidligere færdiguddannet end i dag.**
3. Sikre at flere forsknings- og udviklingskroner ender i Danmark så **videnbalancen bliver positiv.**

I det følgende præsenteres nogle af de 24 forslag og bud på tiltag, der kan bringe os frem mod ovenstående mål. Hvis målene skal nås, kræver det at forsøg og metodeudvikling følges nøje, så effektive tiltag kan bredes ud og suppleres med nye ideer og forsøg. En talentstrategi må aldrig være statisk, og resultaterne følges ved hjælp af få centrale indikatorer, som opgøres hvert andet år i en **talentredegørelse til Folketinget.**

Slå dørene op for arbejdskraften

Konkurrencen om hoveder og hænder intensiveres hver eneste dag. Over hele Europa oplever man nu konsekvenserne af en hastigt svindende arbejdsstyrke.

Derfor er det på høje tid at Danmark melder sig ind i konkurrencen om arbejdskraft.

1. Velkommen til borgere fra USA, Canada og Sydamerika

Selvom vi mangler arbejdskraft, har regeringen travlt med at hegne landet ind, og opstille komplicerede krav til borgere, der ønsker at arbejde i Danmark. Radikale Venstre vil hive hegnspælene op, og give alle udlændinge, der kommer fra et af de lande, vi i dag ikke kræver visum af, fri adgang til at arbejde eller søge arbejde i Danmark. Eneste betingelse er, at de tegner en sundhedsforsikring.

Radikale Venstres indvandringsreform vil betyde at udlændinge, der tjener mindst 200.000 kr. om året får adgang velfærdsydelse som

---

² Reformen sigter ikke på at stille nogen indvandrere dårligere end i dag. Derfor afløser den ikke ordninger som greencard og jobkort. Indvandrere, der opfylder de betingelser vil også efter RV's reform kunne opnå disse opholdstilladelser.

skole og daginstitutioner, men ikke til overførselsindkomster og sundhedsydelse. Efter 2 års arbejde vil de i ledighedsperioder af op til ½ års varighed opretholde retten til velfærdsydelse. Når de opnår tidsubegrænset opholdstilladelse vil de have samme rettigheder som alle andre, også til overførselsindkomster og sundhed.²

2. Dansk kandidatgrad skal give opholdstilladelse

I dag sender vi udlændinge med en dansk kandidatgrad tilbage til hjemlandet efter 6 måneders jobsøgning. Det er spild af ressourcer, at sende personer, der pr. definition er kvalificerede til det danske arbejdsmarked, ud af landet. Den praksis gør det også mindre attraktivt for internationale studerende at lægge vejen forbi Danmark.

Derfor foreslår Radikale Venstre, at personer med en dansk kandidatgrad skal automatisk have opholds- og arbejdstilladelse i Danmark, uanset hvilket land de kommer fra, på samme betingelser som borgere fra lande, som vi ikke kræver visum af i dag.

Vi skal holde på talenterne

Én ting er at tiltrække den internationale arbejdskraft. Men når først virksomheden har investeret i at rekruttere og indsluse en udenlandsk medarbejder, er det afgørende at fastholde talenterne længst muligt. Samtidig ved vi, at selvom Danmark er et dyrt land at leve i, så tiltrækker talenter flere talenter. Radikale Venstre er derfor klar med en række forslag, der skal gøre at opholdstiden for udenlandske talenter øges.

3.. Klog forskerskat

I dag har eksperter mulighed for at komme til Danmark på den såkaldte forskerskatteordning. Ordningen giver mulighed for at arbejde i Danmark i 3 år og betale 25 pct. i skat eller arbejde i 5 år og betale 33 pct. i skat. En ekspert, der forlænger sin kontrakt efter 3 år i landet får derfor strafskat, så snart han har sat pennen til papiret.

Radikale Venstre vil gøre op med modellen, der skræmmer eksperter ud af landet efter 3 år. Vi foreslår i stedet, at forskerskatten indføres over 5 år, således at eksperten i de første fem år betaler hhv. 23, 25, 27, 31, 33 pct. i skat. Hvis virksomheder og erhvervsorganisationer har ret i, at dette vil betyde at flere bliver længere, så er dette en fordel for de danske skatteydere, da det samlede skattebidrag fra forskerskatteordningen øges.

4. Internationale skoler

Ingen forældre bliver i et land, der ikke kan tilbyde deres børn plads i en god international skole.

I Danmark er der akut mangel på internationale skoler. Der er f.eks. mere en 600 børn på venteliste til de tre centrale internationale skoler i København, og der er stort set ingen internationale skoler i resten af landet. Manglen på skoler sender de dygtige medarbejdere Danmark har så stort behov for direkte tilbage til deres hjemland. Radikale Venstre vil stille krav om at kommunerne kan tilbyde internationale medarbejdere engelsksprogede skoler. Ligeledes er der behov for flere internationale gymnasier.

Vi skal blive klogere

”Kunne Danmark selv udklække flere kloge hoveder, ville vi klare os bedre i den globale konkurrence.... Det er utroligt vigtigt for væksten og for konkurrenceevnen.. og det skal være af generel høj kvalitet for både eliten og bredden. Skattesystemet er også vigtigt, men skal man rangordne dem, kommer uddannelse først,« siger Torben M. Andersen³. Samtidig køber vi pt. mere forskning i udlandet end der efterspørges i Danmark.

Radikale Venstre ønsker, at landets universiteter skal stræbe efter det højeste niveau, frem for at udbyde uddannelser, som varetages på mellemlangt niveau idag. Vi skal gøre flere talenter bedre hurtigere. Det er dét som efterspørges:

”Universiteterne skal ikke ændre uddannelserne for vores skyld. De skal tværtimod sikre, at der bliver holdt et tårnhøjt fagligt niveau, så kandidaterne har en solid basalviden, når de kommer ud.” Lars Christian Lassen, HR-direktør i Novo Nordisk

Radikale Venstres talentstrategi satser derfor på

1. Brobygning fra folkeskoler og ungdomsuddannelser til vidensinstitutioner og erhvervsliv, så interessen for at forfølge sit talent på en videregående uddannelse kan blive vakt og frafald mindskes.
2. Internationalisering af både uddannelser og forskning og udbygning af adgang til globale kompetencenetværk
3. Bedre udnyttelse af Danmarks videnskæssige styrkepositioner
4. En positiv vidensbalance ved at Danmark bliver mere attraktiv for forskning og udviklingsinvesteringer.

---

³ Professor Torben M. Andersen i Berlingske Tidende 23.03.2009

5. *Byg bro mellem ungdoms- og videregående uddannelser* Radikale Venstre foreslår, at der afsættes en pulje til forsøg med samarbejde mellem videregående uddannelser og ungdomsuddannelser. På forsøgsgymnasierne skal eleverne have mulighed for tidligt at stifte bekendtskab med undervisning og faciliteter på de videregående uddannelser. Formålet er at vække elevernes interesse for de videregående uddannelser, og motivere til at de går tidligere i gang med deres uddannelse.
6. *Fordybelse og fast-tracks* Studerende skal have bedre muligheder for at udvikle deres talent og fordybe sig udover de normerede fag. Radikale Venstre foreslår, at de skal kunne tage flere fag end studiet normalt rummer, hvis det ikke forlænger studietiden unødigt. Uddannelserne får særlige taxametre til disse fag.

Samtidig skal alle videregående uddannelser tilbyde fast-track gennem studierne, så dygtige og ivrige studerende kan færdiggøre deres uddannelse hurtigere gennem fast-track gennem ex. sommersemester o.lign..
7. *Internationalisering af uddannelserne* Mange unge tager et eller flere sabbatår før studierne for at se verden. Radikale Venstre vil gerne understøtte, at flere går i gang med en uddannelse tidligere. Derfor foreslår vi, at der indbygges et internationalt element i alle videregående uddannelser, og at det gøres til et krav, at alle uddannelser giver mulighed for at henlægge en del af studierne til udlandet..
8. *Internationale studerende* Danmark ligger langt under OECD gennemsnittet når det gælder om at tiltrække internationale studerende. Radikale Venstre foreslår at der afsættes penge til stipendier til de dygtigste internationale studerende.
9. *Investeringer i forskningsinfrastruktur* Selvom der er investeret i forskning de senere år, er der ikke fulgt penge med til forsøgsanlæg og testfaciliteter, laboratorier og databaser. Det sætter Danmark langt tilbage. Radikale Venstre foreslår derfor, at der afsættes en pulje på 4 mia. kr. til reovering og modernisering af laboratorier samt en pulje på 2 mia. kr., der over de næste par år finansierer konkrete forskningsinfrastrukturprojekter. Det kunne være inden for vindenergiforskningen, hvor udviklingen har skabt behov for højteknologiske løsninger, hvad angår designværktøjer, komponenter, afprøvning, styring mm. For eksempel kunne en vindtunnel give svar på fundamentale spørgsmål i

forbindelse med turbulente vindstrømninger.

10. Større del i EU-kagen

Danske virksomheder skal have større del i EU's 350 mia. kr. store forskningspulje. Desværre er de danske virksomheder alt for dårlige til at udnytte mulighederne. En undersøgelse viser, at de kun får lidt mere end 2 ud af 100 forskningskroner i EU. Radikale Venstre vil stille krav om, at videnskabsministeren aktivt skal rådgive virksomhederne om hvordan de får del i pengene, og sende kompetente danske forskningslobbyister af sted til EU for at tale Danmarks sag ved udviklingen af nye programmer, og sikre formidlingen af programmer til danske virksomheder og institutioner.

*11. Udnyt særlige
registerbaserede
forskningspotentialer*

I de senere år har Danmark svigtet det store potentiale der er for registerbaseret sundhedsvidenskabelig forskning. Registere på sundhedsområdet bør opdateres og udvikles yderligere. Radikale Venstre vil arbejde for at der etableres grundlag for et forskningsprogram, der udnytter registre til at opnå ny viden om nogle af de sygdomme, som plager mennesker verden over.